

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. april 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Camilla Ørskov
Christiansen
Sagsnr.: 2025-03772
Dok.: 3670964

Besvarelse af spørgsmål nr. 797 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 797 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. marts 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 797 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, idet der henvises til ministerens besvarelse af REU alm. del – spørgsmål 592, redegøre for den meget kraftige stigning i henlæggelser af sager fra 2022 og frem, herunder særligt hvad årsagen er til stigningen, og om der er udsendt instrukser om henlæggelse af disse sager i perioden fra 2019 frem til dags dato?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en fælles udtalelse fra Rigsadvokaten og Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”1. Rigspolitiet og Rigsadvokaten kan generelt oplyse, at antallet af henlæggelser i sager om økonomisk kriminalitet er steget markant i perioden fra 2019-2024. Stigningen kan bl.a. ses i lyset af, at der de senere år er sket en stigning i antallet af anmeldelser om it-relateret økonomisk kriminalitet, idet meget økonomisk kriminalitet i dag begås digitalt.

Politiet har som led i den gældende flerårsaftale arbejdet på at nedbringe sagsbunkerne og i den forbindelse bl.a. afslutte sager, som ikke vurderes at kunne føre til sigtelser. Det gør sig i særlig grad gældende for Nationalt Center for IT-kriminalitet (NCIK) i National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK), hvor der således er henlagt et stort antal sager i 2023 og 2024. Der henvises i den forbindelse til Justitsministeriets besvarelse af 17. marts 2025 af spørgsmål nr. 592 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg samt Justitsministeriets besvarelse af 16. august 2023 af spørgsmål nr. 858 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg for en nærmere uddybning heraf.

Det bemærkes, at det samlede antal henlæggelser for alle kriminalitetsområder ikke er steget på samme måde, som det er tilfældet i forhold til sager om it-relateret økonomisk kriminalitet. Der er bl.a. sket et fald i antallet af henlæggelser på andre kriminalitetsområder i samme periode, herunder eksempelvis på sagsområderne vedrørende tyveri og indbrud.

2. Justitsministeriet har, på baggrund af den seneste tids rejste kritik af politiets sagsbehandling vedrørende henlæggelse af sager, den 1. april 2025 anmodet Rigsadvokaten om at sikre, at der sker en gennemgang af alle actioncards, retningslinjer mv., der indeholder kriterier for henlæggelser og slutning af sager.

Rigsadvokaten har samme dag sendt en anmodning ud til alle politidirektører og anmodet politikredsene om at gennemgå alle

gældende retningslinjer, vejledninger, actioncards, instrukser mv., der indeholder kriterier for slutning af sager, dvs. henlæggelse og påtaleopgivelse af sager, samt at gennemgå bemyndigelser og evt. andet materiale, hvor der er sket delegering af kompetence fra anklagemyndigheden til andre i politiet.

Det skal i forbindelse med gennemgangen vurderes, om retningslinjerne mv. er inden for rammerne af gældende ret, herunder retsplejeloven og retningslinjerne i Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen. Såfremt politikredsene finder, at dette ikke er tilfældet, skal det straks bringes i overensstemmelse hermed.

Når gennemgangen er foretaget, skal politikredsene indsende en redegørelse til de respektive statsadvokater. Redegørelsen skal beskrive, hvad gennemgangen har givet anledning til, herunder oplyse om eventuelle ændrede retningslinjer mv. Alle identificerede og gennemgåede retningslinjer mv. skal medsendes til statsadvokaterne. Hvis der på baggrund af gennemgangen er sket ændringer i retningslinjer mv., skal både nye og tidligere versioner medsendes.

Statsadvokaterne vil herefter foretage en gennemgang af redegørelserne og retningslinjerne mv. samt oversende en samlet redegørelse og de pågældende retningslinjer mv. til Rigsadvokaten, ligesom det i den forbindelse vil blive vurderet, om der er anledning til præcisering af til hvem og hvilke sager, som kan delegeres til andre end anklagemyndighedens personale.

Rigsadvokaten afventer resultatet af denne undersøgelse. Henset til undersøgelsens omfang forventes arbejdet først at kunne afsluttes efter sommerferien.”

Justitsministeriet kan supplerende oplyse, at statsadvokaterne har iværksat en tilsynsundersøgelse af politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til at henlægge sager. Undersøgelsen er inddelt i to faser. Den første fase af tilsynsundersøgelsen vil blive afsluttet inden sommerferien og vil bl.a. omfatte sager om simpel vold, grov vold og voldtægt.

Den anden fase af tilsynsundersøgelsen vil kunne iværksættes efter sommerferien, når første fase er afsluttet. Denne fase vil omfatte sager om grov økonomisk kriminalitet og menneskehandel. De nærmere rammer for den anden fase vil blive fastlagt, når tilsynsundersøgelsens første fase er afsluttet.

Der henvises desuden til Rigsadvokatens notat om tilrettelæggelse af tilsynsundersøgelse af politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til at henlægge sager, som blev sendt til Folketingets Retsudvalg den 3. marts 2025 (Alm. del – bilag nr. 156).

Jeg har også noteret mig, at Rigsrevisionen – på baggrund af en anmodning fra statsrevisorerne – er i gang med en undersøgelse af politiets praksis med henlæggelser. Jeg bakker naturligvis op om, at statsrevisorerne har anmodet Rigsrevisionen om at iværksætte en undersøgelse af politiets henlæggelse af sager. Politiet og anklagemyndigheden kommer selvsagt til at stille alt materiale til rådighed for Rigsrevisionen, herunder også alle action cards og vejledninger.

Jeg har endvidere bedt Justitsministeriet om at meddele Rigsrevisionen, at jeg som minister meget gerne ser, at betjentene bliver spurgt om deres opfattelse af sagen, og at jeg mener, at det vil være naturligt og rigtigt at foretage spørgeskemaundersøgelsen som led i den undersøgelse, som Rigsrevisionen har igangsat på foranledning af statsrevisorerne.

Jeg forventer desuden, at politiets prioritering af sager bliver et centralt tema under de kommende forhandlinger om en ny flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden. Jeg synes, at det er oplagt, at vi i den sammenhæng på ny ser på styringen af politiet og anklagemyndigheden, og at vi i øvrigt drøfter politiets og anklagemyndighedens sagsbehandling og ressourcer. Det er drøftelser, som jeg ser frem til at have med Folketingets partier, herunder at høre de konkrete forslag fra Folketingets partier til, hvordan vi kan styrke politiet og anklagemyndigheden.